

“BORSTELWORMEN BEDREIGEN HEIST”: EEN SCIENCEFICTIONVERHAAL

Sciencefictionverhalen over de dreiging van exotische wormen zijn spannend. Anders wordt het als de fictie als waarheid wordt voorgesteld en opduikt in de discussie rond natuurbehoud. Zo circuleerden aan onze kust recent onrustwekkende geruchten. Boosdoener zou de trompetkalkkokerworm (*Ficopomatus enigmaticus*) zijn.

Deze Australische soort hecht zich vast op harde substraten en zou volgens de lokale berichtgeving razendsnel kalkriffen kunnen ontwikkelen in de Baai van Heist. De waarheid is dat er helemaal geen trompetkalkkokerwormen te vinden zijn in de Baai van Heist. Ook de kalkriffen waar badende kinderen zich aan zouden kunnen kwetsen, dienen bij de kustlegendes geklasseerd te worden.

■ De Australische trompetkalkkokerworm (*Ficopomatus enigmaticus*) is bij ons nog maar enkel in de havens van Oostende en Nieuwpoort gesignaleerd, als solitaire individuen of kleine, zeer broze riffen. Ze werd nog niet waargenomen in het strandreservaat de Baai van Heist of in de haven van Zeebrugge, laat staan dat ze daar uitgebreide en voor strandtoeristen schadelijke riffen zou bouwen. De riffen op bovenstaand beeld zijn gefotografeerd in Elkhorn Slough, Californië (bronnen: Leslie Harris/NHMLAC (linksboven), www.solpugid.com (linksonder), www.mbari.org (rechts)

Een andere - autochtone - rifbouwer draagt momenteel wel bij tot de natuurwaarde van de Baai van Heist: de schelpkokerworm (*Lanice conchilega*). Deze inheemse soort bouwt zachte kokers uit schelpstukjes en zandkorrels, en is volstrekt ongevaarlijk voor pootjebaders. De schelpkokerworm is bovendien van belang voor het ecosysteem, omdat hij de biodiversiteit lokaal sterk verhoogt en zuurstof dieper in de bodem brengt. Tot slot willen we nog een misvatting uit de wereld helpen. Met alle geweld lijkt men te willen bewijzen dat sommige natuurgebieden omdat ze niet ongerept zijn geen natuurwaarde zouden hebben. Dergelijke gebieden bestaan helaas niet meer. De natuurwaarde van een gebied wordt bepaald door soortenrijkdom, de aanwezigheid van zeldzame of gevoelige soorten, de complexiteit van het ecosysteem enz. De mens kan hier perfect zijn rol in spelen, of net niet.

(Marijn Rabaut, Ulrike Braeckman, KR, Steven Degraer, FK)

■ Australische trompetkalkkokerwormen komen niet voor in het strandreservaat van de Baai van Heist, inheemse schelpkokerwormen wel. Deze soort vervult een belangrijke rol in het ecosysteem omdat zijn aanwezigheid andere dieren aantrekt, en omdat hij al gravend, de bodem helpt van zuurstof voorzien (MD)

Gierre de zeesterre

